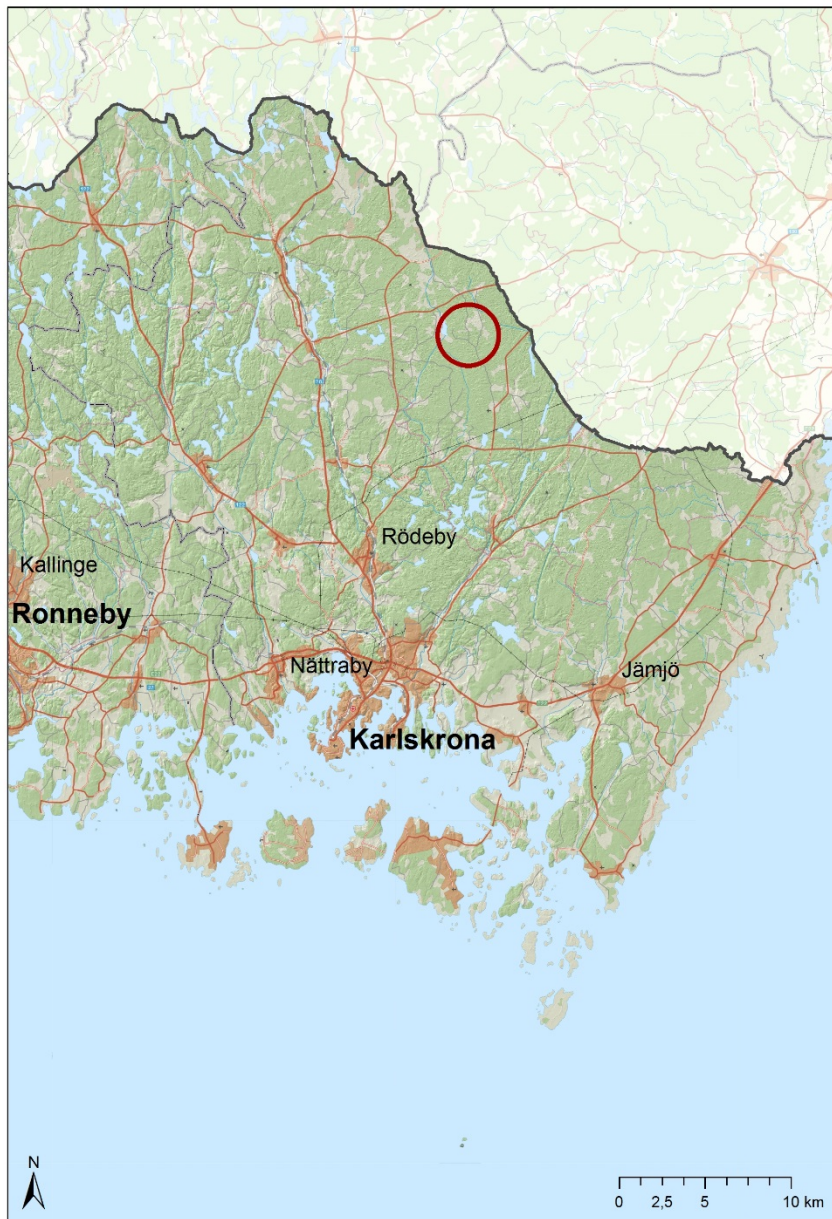

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410247 Kallgårdsmåla

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Jonas Warhammar

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410247 Kallgårdsmåla**

Kommun: Karlskrona

Områdets totala areal: 1,9 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-10-28

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

6510 - Slätterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Kallgårdsmåla bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

I Natura 2000-området är de prioriterade bevarandevärdena den lilla slätterängen och omgivande hävdade betesmarker. Området har lång hävdkontinuitet och har trots sin begränsade storlek en mycket artrik kärlväxtflora. Skogs- och mellanbygden i Karlskrona kommun innehåller ett flertal mindre, artrika betesmarker och slätterängar. De är representativa för den tidigare mosaikartade markanvändningen som präglade stora delar av Blekinge före rationaliseringen av jordbruket.

Beskrivning av området

Området utgörs av betes- och slättermarker vid Kallgårdsmåla by i östra Blekinges skogsbygd. Området har en artrik flora med backnejlika, solvända, prästkrage, bockrot, jungfrulin, blåsuga, bockrot, gulmåra, knägräs, stagg, ärenpris, darrgräs, blodrot, gökärt, slättergubbe, kattfot, liten blåklocka, prästkrage, gullviva, nattviol, jungfru Marie nycklar, Sankt Pers nycklar. Tidigare

fanns också orkidén brudsporre i området. Två mindre ytor i betesmarken som är orkidérika är inhägnade och hävdades tidigare som ängsmark. I trädsiktet återfinns bland annat lind, björk, rönn, oxel, ek och flera fruktträd. Busksiktet består av enbuskar, hassel, hagtorn och slån. En gammal utdöd lönnallé längs norra gränsens stenmur har ersatts med yngre lönnar. Området omgärdas av fina stenmurar och rikligt med vällagda odlingsrösen återfinns i hela betesmarken. Även fjärilsfaunan i området är artrik och några rödlistade arter är noterade: ängsmetallvinge, mindre bastardsvärmare och bredbrämad bastardsvärmare.

Vad kan påverka negativt

- Minskat eller upphört bete/slåtter, vilket på sikt leder till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- En felaktig skötsel av slätterängen, exempelvis användning av icke skärande redskap eller för tidig slåtter.
- Tillskottsutfodring av betesdjuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Markexploatering och annan markanvändningsförändring i angränsande områden.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området

- Natura 2000-området är sedan 2001 avsatt som biotopskyddsområde enligt 7 kap 11 § miljöbalken. Föreskrifter och skötsel regleras i beslutet.

Området är avsatt som biotopskyddsområde sedan 2001 i beslut av Länsstyrelsen. Enligt 7 kap 11 § miljöbalken får man inte bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 1,9 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Gräsmarkerna i Kallgårdsmåla utgörs av en blandlövhage med lind, björk, rönn, oxel, ek och flera fruktträd. Buskskiktet består av enbuskar, hassel, hagtorn och slån. Området har en artrik flora med stortimjan, backnejlika, solvända, prästkrage, bockrot, jungfrulin, gulmåra, knägräs, stagg, ärenpris, darrgräs, blodrot, gökärt, slåttergubbe, liten blåklocka, gullviva, nattviol, jungfru Marie nycklar.

Bevarandemål

Områdets silikatgräsmarker ska vara minst 1,9 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och starkt präglad av bete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter som backnejlika, solvända, prästkrage, bockrot, jungfrulin, knägräs, darrgräs, slåttergubbe, gullviva, nattviol. Betesmarken ska ha ett artrikt träd- och buskskikt med lind, rönn, oxel, ek och enbuskar, hassel, hagtorn och slån. Stenmurar och odlingsrösen ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem. Träd, buskar, sly eller ohävdsarter, som örbräken, bergör, aspsly, som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten. Fjärilsfaunan ska vara artrik och det ska finnas värdarter för bastardsvärmare och ängsmetallvinge i form av ängs- och bergssyra, käringtand och andra ärtväxter.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som orinärt till gott. Bekämpning av ohävdsarter och lövsly är viktiga åtgärder för att stärka naturvärdena.

6510 - Slåtterängar i låglandet

Areal: 0,03 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Slåtterängen i Kallgårdsmåla utgörs av två mindre delytor i den större betesmarken. Det är de orkidérikaste delarna med arter som nattviol, Sankte Pers nycklar, jungfru Marie nycklar och tidigare växte här brudsporre.

Bevarandemål

Områdets slåtteräng ska vara minst 0,03 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och präglad av slåtter med efterbete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av slåttergynnade arter, exempelvis jungfru Marie nycklar och prästkrage. Träd, buskar, sly eller ohävdsarter som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska inte förekomma.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som ordinärt. Områdets betas idag och naturvärdena skulle stärkas om slåttern återupptogs. Ängens flora bör inventeras för att få en klar bild över vilka slåttergynnade arter som finns kvar i området.

Dokumentation

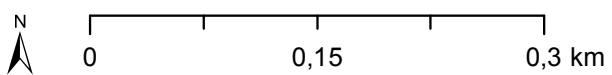
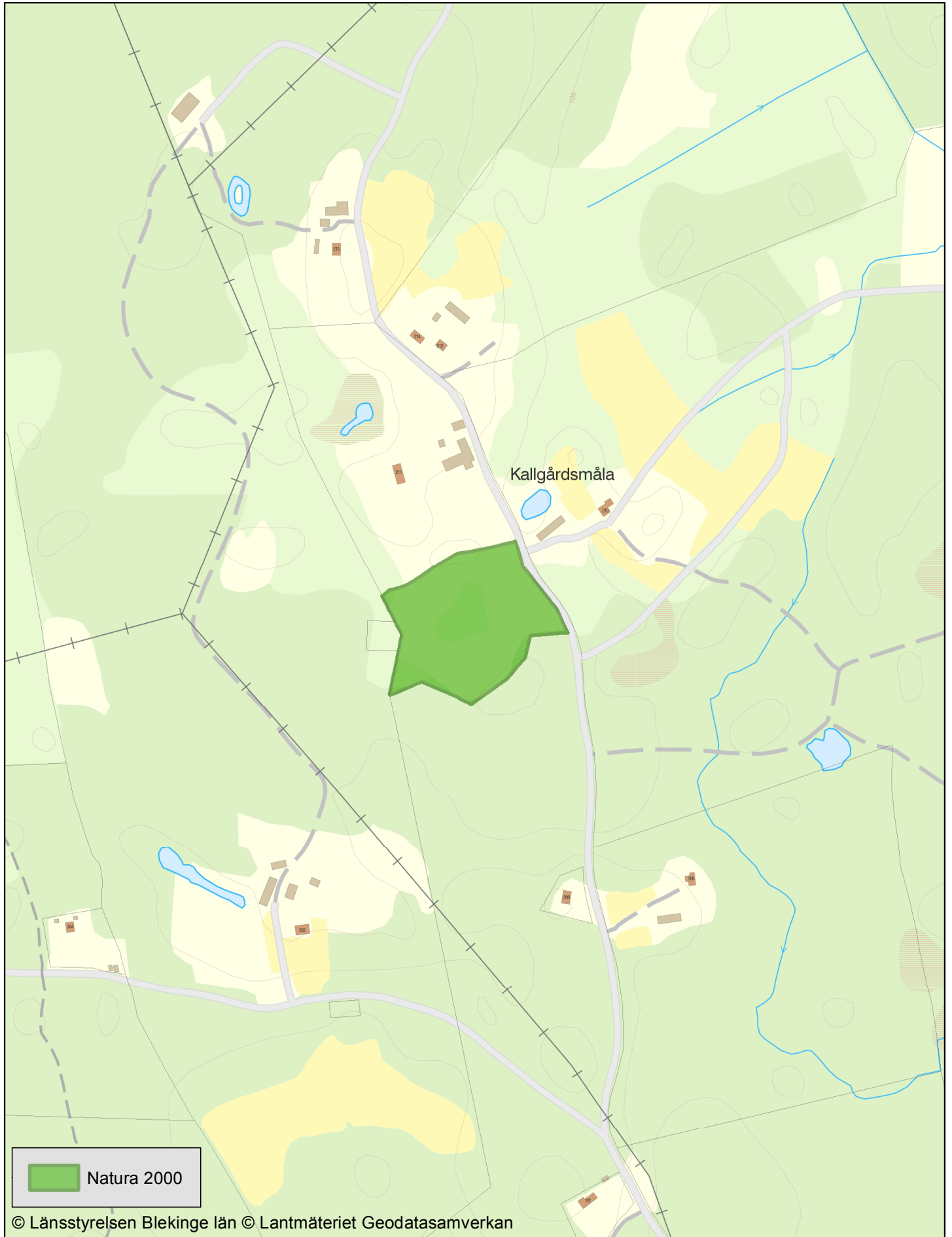
- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2016-04-08)
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig: <https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 1993. Ängar och hagar i Karlskrona.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2001. Beslut om biotopskydd för betesmark och slåtterytor inom fastigheten Kallgårdsmåla 1:4 Karlskrona kommun.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2006. Uppföljning av betesmarker och slåtterängar i skyddade områden, typiska och egna indikatorarter, samt negativa indikatorarter. Opublicerat material.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2016. Ängs- och betesmarksinventering. Opublicerat material.
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta.

Natura 2000 - SE0410247 Kallgårdsmåla

Kartskala 1:5 000